

METODOLOŠKO POJASNILO

Borut Brezar

ČETRTLETNI TEMELJNI AGREGATI SEKTORJA DRŽAVA

To metodološko pojasnilo se nanaša na objavljanje podatkov:

Temeljni agregati sektorja država, Slovenija, četrtno (Prva objava)

September 2023

Kazalo

1	NAMEN.....	3
2	PRAVNI OKVIR.....	3
3	ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI.....	3
4	IZBOR ENOT OPAZOVANJA.....	3
5	ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV.....	3
6	DEFINICIJE.....	4
7	POJASNILA.....	8
8	OBJAVLJANJE PODATKOV.....	10
9	REVIDIRANJE PODATKOV.....	10
10	DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA.....	11

1 NAMEN

Namen objave podatkov je prikazati temeljne agregate sektorja država (S.13) v skladu s standardi Evropskega sistema računov 2010 (ESR 2010). Med ključne statistike sodijo neto posojanje / neto izposojanje, bruto konsolidirani dolg, prihodki in izdatki sektorja država.

2 PRAVNI OKVIR

- [Zakon o državni statistiki](#) (Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01)
- [Letni program statističnih raziskovanj \(LPSR\)](#)
- [Uredba \(EU\) št. 549/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o Evropskem sistemu nacionalnih in regionalnih računov v Evropski uniji \(ESR 2010\); CELEX: 32013R0549](#)

3 ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI

Enota, ki jo opisujejo objavljeni podatki, je sektor država.

4 IZBOR ENOT OPAZOVANJA

Enote opazovanja so vse rezidenčne enote, ki so v skladu s Standardno klasifikacijo institucionalnih sektorjev (SKIS) vključene v sektor država (S.13).

Zajetje je popolno; to pomeni, da je v raziskovanje zajetih več kot 2.600 institucionalnih enot sektorja država.

5 ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV

Podatki se zbirajo četrtno.

Podatki za izračun četrtnih temeljnih agregatov sektorja država se večinoma pridobijo iz administrativnih virov (sekundarni vir podatkov). Najpomembnejša administrativna zbirka podatkov, ki se uporablja neposredno, je podrobna proračunska statistika za centralno in lokalno raven države ter za sklada socialne varnosti (Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije). Proračunsko statistiko pripravlja Ministrstvo za finance, prikazuje pa transakcije tekočega in finančnega računa v skladu z ekonomsko klasifikacijo in priporočili Mednarodnega denarnega sklada (A Bilanca prihodkov in odhodkov, B Račun finančnih terjatev in naložb in C Račun financiranja).

Podatki so na voljo v enem mesecu po koncu četrtertletja (izjema so lokalni proračuni, ki so na voljo nekoliko pozneje). Poleg proračunske statistike se uporabljajo še drugi raznovrstni administrativni in statistični podatkovni viri ter tudi posamezni podatki nekaterih večjih enot.

6 DEFINICIJE

Sektor država (S.13) zajema vse institucionalne enote, ki so netržni proizvajalci (to pomeni, da je njihova proizvodnja namenjena individualni in kolektivni potrošnji) in se financirajo z obveznimi plačili enot, ki pripadajo drugim sektorjem, in institucionalne enote, ki se ukvarjajo s prerazdeljevanjem nacionalnega dohodka in premoženja. Sektor država sestavljajo trije podsektorji: centralna država (S.1311), lokalna država (S.1313) in skladi socialne varnosti (S.1314). Vanj so vključeni:

- vsi neposredni proračunski uporabniki na centralni in lokalni ravni ter na ravni skladov socialne varnosti;
- posredni proračunski uporabniki – ti vključujejo tiste javne ponudnike storitev (bolnišnice, univerze, šole itd.), ki so v skladu s kvantitativnim merilom tržnosti (50 %) in drugimi kvalitativnimi kriteriji razvrščeni med netržne enote; ter
- gospodarske družbe in druge enote, opredeljene kot netržni proizvajalci v skladu s kvantitativnim merilom tržnosti (50 %) in drugimi kvalitativnimi merili.

Neto posojanje (+)/neto izposojanje (–) se izračuna kot razlika med skupnimi prihodki in skupnimi izdatki ter prikazuje znesek, ki ga ima država na voljo za posojanje ali si ga mora izposoditi za financiranje svojih nefinančnih poslov.

Skupni prihodki so transakcija, ki pozitivno vpliva na neto posojanje (+)/neto izposojanje (–) države. Skupni prihodki države se v obračunskem obdobju izračunajo s seštevanjem naslednjih transakcij:

- skupni davki (D.2 + D.5 + D.91);
- skupni socialni prispevki (D.61);
- skupna prodaja blaga in storitev (P.11 + P.12 + P.131);
- drugi tekoči prihodki (D.3 + D.4 + D.7) in
- drugi kapitalski prihodki (D.92 + D.99).

Skupni izdatki so transakcija, ki ima negativni vpliv na neto posojanje (+)/neto izposojanje (–) države. Za obračunsko obdobje se skupni izdatki države izračunajo kot seštevek naslednjih transakcij:

- vmesna potrošnja (P.2);
- sredstva za zaposlene (D.1);
- obresti (D.41);
- socialni prejemki razen socialnih transferjev v naravi (D.62);
- socialni transferji v naravi prek tržnih proizvajalcev (D.632);
- subvencije (D.3);

- drugi tekoči izdatki (D.29 + (D.4 – D.41) + D.5 + D.7 + D.8) in
- kapitalski odhodki (P.5 + NP + D.92 + D.99).

Bruto konsolidirani dolg sektorja država je stanje dolga sektorja država na koncu četrtrletja. Gre za seštevek naslednjih kategorij:

- gotovina in vloge (F.2) – predstavljajo gotovino (kovance) v obtoku ter vloge v domačih in tujih valutah;
- dolžniški vrednostni papirji (F.3) – tržni finančni instrumenti, ki se uporabljajo kot dokaz o dolgu; in
- posojila (F.4), ki nastanejo, ko upnik posodi sredstva dolžniku.

Sredstva za zaposlene (D.1) so celotno nadomestilo v denarju ali naravi, ki ga delodajalec plača zaposlenemu v zameno za opravljeno delo v obračunskem obdobju. Sestavljena so iz plač (v denarju in naravi) in socialnih prispevkov delodajalcev (dejanskih in pripisanih). Dejanski socialni prispevki delodajalcev sestavljajo plačila, ki jih delodajalci v korist svojih zaposlenih plačujejo zavarovateljem (skladom socialne varnosti in drugim shemam socialnega zavarovanja, povezanim z zaposlitvijo). Taka plačila zajemajo zakonsko določene, dogovorjene, pogodbene in prostovoljne prispevke za zavarovanje pred socialnimi tveganji ali potrebami. Pripisane socialne prispevke pa delodajalci plačujejo neposredno svojim zaposlenim, nekdanjim zaposlenim in drugim upravičencem brez posredovanja zavarovalnice ali avtonomnega pokojninskega sklada in brez oblikovanja posebnega sklada ali izločene rezerve v ta namen (nadomestila plač za čas odsotnosti z dela zaradi bolezni ipd.).

Davki na proizvodnjo in uvoz (D.2) so obvezna, nevračljiva plačila v denarju ali naravi, s katerimi država ali institucije Evropske unije obdavčujejo proizvodnjo ter uvoz blaga in storitev, zaposlovanje delovne sile, lastništvo in uporabo zemljišč, zgradb in drugih v proizvodnji uporabljenih sredstev. Taki davki se plačujejo ne glede na dobiček. Sestavljajo jih:

- davki na proizvode (D.21) – ti se plačujejo na enoto danega proizvedenega ali menjanega blaga ali storitve. Davek je lahko določen denarni znesek na količinsko enoto blaga ali storitve ali pa se izračuna kot določen odstotek cene na enoto ali vrednosti proizvedenega ali menjanega blaga ali storitve. Sem štejemo davke tipa davek na dodano vrednost (DDV) (D.211), davke in dajatve na uvoz razen DDV (D.212) ter davke na proizvode razen DDV in uvoznih davkov (D.214);
- drugi davki na proizvodnjo (D.29) – ti obsegajo vse davke, ki bremenijo podjetja zaradi njihovega ukvarjanja s proizvodnjo, ne glede na količino ali vrednost proizvedenega ali prodanega blaga in storitev. Plačujejo se lahko na zemljišča, osnovna sredstva ali delovno silo, zaposleno v proizvodnem procesu, ali na določene dejavnosti.

Subvencije (D.3) so tekoča nepovratna plačila države rezidenčnim proizvajalcem, da bi s tem vplivala na raven njihove proizvodnje, na njihove cene ali na nadomestila proizvodnim dejavnikom. Delijo se na subvencije na proizvode (D.31) in druge subvencije na proizvodnjo (D.39).

Dohodek od lastnine (D.4), prihodki/odhodki, je dohodek, ki se obračuna, ko lastniki finančnih sredstev in naravnih virov dajo ta finančna sredstva in naravne vire na voljo drugim institucionalnim enotam. Dohodek, ki se plača za uporabo

finančnih sredstev, se imenuje investicijski dohodek, dohodek, ki se plača za uporabo naravnega vira, pa se imenuje najemnina. Zajema:

- obresti (D.41), ki predstavljajo dohodke od lastnine lastnikov finančnega sredstva za dajanje na voljo drugi institucionalni enoti;
- druge dohodke od lastnine, ki zajemajo razdeljene dohodke družb (D.42), reinvestirane dohodke od tujih neposrednih naložb (D.43), druge investicijske dohodke (D.44) in najemnine (D.45).

Tekoči davki na dohodke in premoženje (D.5) zajemajo vsa obvezna, nevračljiva plačila v denarju ali naravi, s katerimi država v rednih časovnih presledkih obdavčuje dohodek in premoženje institucionalnih enot, ter nekatere periodične davke, ki niso odmerjeni niti na navedeni dohodek niti na navedeno premoženje. Delijo se na davke na dohodek (D.51) ter druge tekoče davke (D.59).

Dejanski socialni prispevki (D.61) vključujejo dejanske socialne prispevke delodajalcev (D.611), ki jih delodajalci plačujejo v sheme socialne varnosti in druge z zaposlitvijo povezane sheme socialnega zavarovanja za zagotovitev socialnih prejemkov za svoje zaposlene, ter dejanske socialne prispevke gospodinjstev (D.613), ki predstavljajo socialne prispevke, ki jih zaposleni, samozaposleni ali nezaposleni v svojem imenu plačujejo v sheme socialnega zavarovanja.

Socialni prejemki razen socialnih transferjev v naravi (D.62) zajemajo prejemke socialne varnosti v denarju, druge prejemke socialnega zavarovanja in prejemke socialnega varstva v denarju.

Socialni transferji v naravi (D.63) obsegajo individualno blago in storitve, ki jih državne enote brezplačno ali po ekonomsko nepomembnih cenah zagotavljajo posameznim gospodinjstvom, ne glede na to, ali jih državne enote kupijo na trgu ali pa proizvedejo kot netržno proizvodnjo. Financirani so iz davkov, drugih dohodkov države ali prispevkov socialne varnosti.

Socialni transferji v naravi se delijo na:

- socialne transferje v naravi – netržna proizvodnja države (D.631); predstavljajo posamezno blago in storitve, ki jih netržni proizvajalci zagotavljajo neposredno za upravičence. Vsa plačila samih gospodinjstev so odšteta;
- socialne transferje v naravi – tržna proizvodnja, ki jo je kupila država (D.632); predstavljajo posamezno blago in storitve v obliki povračil skladov socialne varnosti gospodinjstvom za priznane izdatke za določeno blago ali storitve ali pa so upravičencem zagotovljeni neposredno od tržnih proizvajalcev, od katerih država kupuje ustrezno blago in storitve.

Drugi tekoči transferji (D.7), prihodki/odhodki, zajemajo:

- neto premije neživljenjskega zavarovanja (D.71); so premije, plačane v zvezi z zavarovalnimi policami, ki jih sklenejo institucionalne enote;
- odškodnine iz neživljenjskega zavarovanja (D.72); so zapadle odškodnine na osnovi pogodb o neživljenjskem zavarovanju; so zneski, ki jih zavarovalnice morajo plačati za poravnavo poškodb ali škode, ki jo utrpijo

osebe ali blago;

- tekoče mednarodno sodelovanje (D.74); zajema vse transferje v denarju in naravi med državnim sektorjem in državnimi sektorji ali mednarodnimi organizacijami v tujini, razen investicijskih podpor in drugih kapitalskih transferjev;
- raznovrstni tekoči transferji (D.75); zajemajo tekoče transferje nepridobitnim institucijam, ki opravljajo storitve za gospodinjstva, kazni in plačila nadomestil;
- lastna sredstva EU iz DDV in BND (D.76); tretji lastni vir EU iz DDV in četrti lastni viri EU iz BND sta tekoča transferja, ki jih posamezne države članice plačujejo institucijam Evropske unije. V to kategorijo spadajo tudi prispevki držav članic v proračun EU iz naslova nericiklirane plastične embalaže.

Kapitalski transferji (D.9), prihodki/odhodki, zahtevajo, da vsaj ena stranka v transakciji pridobi ali odtuji sredstvo ali sredstva. Ne glede na to, ali je transfer v denarju ali v naravi, ima za posledico enako spremembo finančnih ali nefinančnih sredstev v bilancah stanja ene ali obeh strank v transakciji. Zajemajo:

- davke na kapital (D.91);
- investicijske podpore (D.92); so kapitalski transferji v denarju ali naravi države ali tujine drugim rezidenčnim in nerezidenčnim institucionalnim enotam, da se jim omogoči celotno ali delno financiranje stroškov pridobitve osnovnih sredstev;
- druge kapitalske transferje (D.99); so transferji, ki niso investicijske podpore niti davki na kapital in s katerimi se ne prerazdeljujejo dohodki, temveč se med različnimi sektorji ali podsektorji gospodarstva ali tujine prerazdeljuje varčevanje ali premoženje. Izvedejo se lahko v denarju ali naravi (prevzemi ali odpisi dolga) in ustrezajo prostovoljnemu transferjem premoženja.

Davki na kapital (D.91) so davki, ki so v neenakomernih in zelo redkih časovnih presledkih odmerjeni na vrednosti sredstev ali neto vrednosti, ki so v lasti institucionalnih enot, ali na vrednosti sredstev, ki se zaradi zapuščin, daril med osebami ali drugih transferjev prenašajo med institucionalnimi enotami (davki na dediščine in darila ipd.).

Proizvodnja (P.1) je rezultat dejavnosti in predstavlja skupen obseg proizvodov, ustvarjenih v obračunskem obdobju. Razlikujemo med:

- tržno proizvodnjo (P.11) – ta predstavlja proizvodnjo, ki se proda na trgu ali je namenjena prodaji na trgu;
- proizvodnjo za lastno končno porabo (P.12) – ta zajema blago ali storitve, ki se zadržijo bodisi za lastno končno potrošnjo bodisi za investicije v osnovna sredstva iste institucionalne enote; ter
- netržno proizvodnjo (P.13) – ta se razdeli v dve postavki: plačila za netržno proizvodnjo (P.131), ki zajemajo različne pristojbine in stroške, ter drugo netržno proizvodnjo (P.132), ki zajema brezplačno proizvodnjo.

Vmesna potrošnja (P.2) predstavlja blago in storitve, ki se kot inputi potrošijo v proizvodnem procesu, ne vključuje pa osnovnih sredstev, katerih potrošnja je prikazana kot potrošnja stalnega kapitala. Blago in storitve se v proizvodnem

procesu bodisi preoblikujejo bodisi porabijo.

Izdatke za končno potrošnjo (P.3) sestavljajo izdatki rezidenčnih institucionalnih enot za blago ali storitve, ki se uporabljajo za neposredno zadovoljevanje individualnih potreb ali želja ali kolektivnih potreb članov skupnosti. Izdatki države za končno potrošnjo so enaki vsoti njene proizvodnje (P.1), povečani za izdatke za proizvode, ki jih gospodinjstvom dobavljajo tržni proizvajalci (tj. socialni transferji v naravi – D.632), ter zmanjšani za prodajo blaga in storitev (P.11 + P.12 + P.131).

Bruto investicije (P.5) vključujejo:

- bruto investicije v osnovna sredstva (P.51g); obsegajo pridobitve, zmanjšane za odtujitve osnovnih sredstev s strani rezidenčnih proizvajalcev v danem obdobju, povečane za določena zvišanja vrednosti neproizvedenih sredstev, ki so rezultat proizvodne dejavnosti proizvajalca ali institucionalnih enot. Osnovna sredstva so proizvedena sredstva, ki se v proizvodnji uporabljajo več kot eno leto;
- spremembe zalog (P.52); merijo se z vrednostjo vnosov v zaloge, zmanjšano za vrednost iznosov iz zalog in vrednost vseh ponavljajočih se izgub blaga v zalogah. Zaloge vključujejo surovine in material, nedokončano proizvodnjo, dokončano blago in trgovsko blago;
- pridobitve minus odtujitve vrednostnih predmetov (P.53); vrednostni predmeti so nefinančno blago, ki se ne uporablja primarno za proizvodnjo ali potrošnjo, se sčasoma ob normalnih pogojih (fizično) ne poslabša in se pridobi in obdrži zlasti kot hranilec vrednosti (vključujejo dragocene kamne in kovine, starine in umetnine ter druge vrednostne predmete).

Potrošnja stalnega kapitala (P.51c) je zmanjšanje vrednosti osnovnih sredstev v lasti kot rezultat običajne fizične obrabe in zastaranja.

Pridobitve minus odtujitve neproizvedenih nefinančnih sredstev (NP) predstavljajo sredstva, ki niso bila proizvedena v mejah proizvodnje in se lahko uporabijo v proizvodnji blaga in storitev. Sem štejemo pridobitve minus odtujitve naravnih virov, pogodb, najemov in licenc ter dobrega imena in trženjskih sredstev.

7 POJASNILA

7.1 KLASIFIKACIJE

Institucionalne enote so sektorju država dodeljene v skladu s Standardno klasifikacijo institucionalnih sektorjev (SKIS). Več o klasifikaciji si lahko preberete na naslovu: <http://www.stat.si/StatWeb/glavnanavigacija/metode-in-klasifikacije/klasifikacije>.

Uporabljata se tudi klasifikacija transakcij in drugih tokov ter klasifikacija transakcij s finančnimi sredstvi in obveznostmi v skladu z ESR 2010.

7.2 OBDELAVA PODATKOV

UREJANJE PODATKOV

Četrletne kategorije za sektor država se izračunavajo na podlagi podrobnih prevajalnikov med kategorijami javnofinančne statistike (oz. postavk računovodskih izkazov) in kategorijami nacionalnih računov. Kategorije in agregati se na osnovi glavnih podatkovnih virov v glavnem ocenjujejo neposredno. Če kategorije v podatkovnih virih niso zajete celovito, se četrletne vrednosti ocenijo z ekstrapolacijo podatkov iz predhodnega leta z vrednostmi, prikazanimi v podatkovnih virih. V redkih primerih, ko so na voljo samo letni podatki, se četrletne vrednosti ocenijo linearno glede na tekoče spremembe cen in spremembe obsega. Če primernih kazalnikov cen in obsega ni, se v tekočem letu pripišejo podatki iz predhodnega leta.

Objavljeni četrletni podatki se vedno usklajujejo z letnimi; ocene za sektor država se prvič uskladijo že konec marca (s podatki iz marčevskega poročila o primanjkljaju in dolgu).

Pomembna kontrola, ki se izvaja četrletno, je primerjava izračunanega primanjkljaja (primanjkljaj v nefinančnih računih) s primanjkljajem v finančnih računih; razlika med njima namreč ne sme presegati 2 % BDP. Manjša razlika kaže na manjšo statistično napako in na večjo kakovost podatkov. Preverja se tudi konsistentnost rezultatov glede na pretekla četrletja (indeksi rasti).

Na letni ravni morajo biti izračunani agregati skladni s podatki o BDP, letnimi računi sektorja država, podatki iz poročila o primanjkljaju in dolgu države (t. i. poročilo EDP) ter z drugimi agregati nacionalnih računov, kar pomeni, da se preverja enakost izračunanih agregatov.

UTEŽEVANJE

Postopkov uteževanja podatkov nismo uporabili.

DESEZONIRANJE

V okviru četrletnih temeljnih agregatov sektorja država se desezonira pet časovnih vrst. Te so: prihodki, izdatki, bruto investicije v osnovna sredstva, izdatki za končno potrošnjo ter neto posojanje (+)/neto izposojanje (-).

Časovne vrste desezoniramo z metodo TRAMO/SEATS. Časovni vrsti postavimo model, ki ga približno enkrat na leto podrobno pregledamo in popravimo. Z modelom časovno vrsto razčlenimo na:

- komponento trend-cikel (sestavljajo jo trend in ciklična nihanja s periodo, daljšo od enega leta),
- sezonsko komponento (sestavljajo jo vplivi sezone in vplivi koledarja; vplive koledarja sestavljajo vpliv števila delovnih dni, vpliv prestopnega leta, vpliv praznikov in vpliv velike noči),

- iregularno komponento (sestavljajo jo slučajna nihanja in nekateri osamelci).

Desezonirani podatki so originalni podatki, iz katerih so izločeni vplivi sezone in koledarja. Več o desezoniranju podatkov lahko preberete v splošnem metodološkem pojasnilu [Desezoniranje časovnih vrst](#).

Časovne vrste desezoniramo v dveh delih, z enim modelom za obdobje od začetka časovne vrste do konca leta 2010, z drugim pa za obdobje od začetka leta 2010 do konca časovne vrste. Rezultate desezoniranja posodabljammo le za drugi model, za leto 2010 pa upoštevamo povprečje obeh modelov.

7.3 INDEKSI

Indeksov ne objavljamo.

7.4 NATANČNOST

Raziskovanje ne poteka na podlagi slučajnega vzorca.

7.5 DRUGA POJASNILA

8 OBJAVLJANJE PODATKOV

- Podatkovna baza SiStat: BDP in nacionalni računi – [Primanjkljaj in dolg države, računi države](#); v milijonih EUR, deležu BDP in desezonirani podatki, po klasifikacijah SKIS in ESR 2010.
- Prva objava (BDP in nacionalni računi, Primanjkljaj in dolg države, računi države): »Temeljni agregati sektorja država, Slovenija, četrletno«.
- Eurostat, Statistični urad Evropske unije

9 REVIDIRANJE PODATKOV

9.1 OBJAVLJANJE ZAČASNIH IN KONČNIH PODATKOV

Politika revizij nacionalnih računov je določena z ESR 2010, zato tem podatkom ne določamo statusa (»začasni/končni podatki«).

Podatki se vsako četrletje redno revidirajo za vsa četrletja tekočega leta, za četrletja preteklih let pa le ob letnih objavah (marca in septembra), in sicer za celotno obdobje, ki je odprto za revizijo, tj. za tekoče leto in za zadnja štiri leta. Ob vsaki letni objavi (konec marca in konec septembra) se lahko podatki – zaradi zaključkov postopka razjasnjevanja podatkov o EDP – objavijo še enkrat (v aprilu oz. oktobru). Vedno se objavi celotna serija podatkov. Te revizije se

izvajajo zaradi uskladitve z letnimi podatki računov države in EDP ter drugimi agregati nacionalnih računov.

Revizije se po četrletjih znotraj tekočega leta izvajajo predvsem zaradi revidiranih podatkovnih virov (kot so npr. davki); načeloma se lahko znotraj tekočega leta revidirajo vsi podatki, namen je izboljšati kakovost podatkov.

9.2 DEJAVNIKI, KI VPLIVAJO NA ČASOVNO PRIMERLJIVOST

V časovni vrsti ni prišlo do prelomov, zato so vse časovne točke primerljive.

Metodološko pojasnilo o revidiranju podatkov je na voljo na spletni strani <http://www.stat.si/dokument/5296/RevidiranjeStatisticnihPodatkovMPsplosna.pdf>.

Ob izrednih revizijah se lahko revidira daljše časovno obdobje, ob spremembi metodologije pa tudi celotna časovna serija.

10 DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA

Metodološka gradiva na spletni strani SURS so dostopna na <https://www.stat.si/statweb/Methods/QuestionnairesMethodologicalExplanationsQualityReports>.

- Vprašalnik:
 - Podatkov za to raziskovanje SURS ne zbira z vprašalnikom.
- Evropski sistem nacionalnih in regionalnih računov v Evropski uniji (ESR 2010) <http://www.stat.si/dokument/8436/ESR-2010.pdf>
- System of National Accounts 2008, EC – IMF – OECD – UN – WB, New York, 2009 <https://unstats.un.org/unsd/nationalaccount/docs/SNA2008.pdf>
- Manual on quarterly non-financial accounts for general government – 2011 edition <http://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-RA-11-017>
- Manual on Government Deficit and Debt – Implementation of ESA 2010 (2022 edition) <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/w/ks-gq-23-002>
- EDP Inventory 2022 http://www.stat.si/dokument/8754/EDP_Inventory_ESA2010.pdf